

Задорожна Н.Т., к.ф.-м.н., с.н.с.,
зав. відділу електронних інформаційних ресурсів і мережних технологій
Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України

СТАН УПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ «НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ» В НАПН УКРАЇНИ

На виконання Постанови Загальних зборів НАПН України від 5 квітня 2012 р. № 1-6 / 1-8 п.2.11. «Протягом 2012 року забезпечити впровадження розробленої в Академії інформаційної системи документообігу, що стосується планування, здійснення наукових досліджень та контролю за їх виконанням», а також із метою впровадження результатів НДР «Науково-методичне забезпечення інформаційної системи планування наукових досліджень в Академії педагогічних наук України на базі мережі Інтернет», що виконувалася протягом 2009-2011рр., відділом електронних інформаційних ресурсів і мережних технологій Інституту інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України у 2012 році проведено такі роботи.

В травні 2012 року проведено методологічний семінар «Забезпечення інформаційної системи планування наукових досліджень на базі мережі Інтернет», в роботі якого взяли участь Перший віце-президент, академіки-секретарі, учені секретарі відділень, співробітники науково-організаційного відділу, вчені секретарі наукових установ НАПН України. Учасникам семінару було представлено інформаційну систему планування наукових досліджень в НАПН України «ІС Планування»: загальну інформацію (мета, завдання, вимоги, принципи побудови системи, типи документів, апробація, публікації) та Інтернет-портал системи (умови використання, користувачі, права, меню, сервіси, функціонал, контент, робота користувача), функціонування системи було продемонстровано в презентації та прикладах наочної роботи по реєстрації користувачів, процедурами створення та актуалізації документів на порталі, роботі з сервісами системи. Учасникам семінару було запропоновано здійснити експериментальну роботу з системою та подати пропозиції та зауваження. Було отримано 10 пропозицій та зауважень, частину з яких було враховано, інші було прокоментовано із відповідними поясненнями. Замітку про методичний семінар та систему «Нове слово у науковому плануванні» опубліковано у «Педагогічній газеті» (№6 за 2012 рік).

В межах виконання НДР «Науково-методичні засади інформатизації наукової і управлінської діяльності установ НАПН України на основі веб-технологій», виконання якої розпочато у 2012 році було актуалізовано типи документів системи щодо планування наукових досліджень та включено в систему типи, шаблони та засоби підтримки щодо контролю виконання наукових досліджень згідно «Положення про впровадження

результатів науково-дослідних робіт Національною академією педагогічних наук України», затверджених Постановою Президії НАПН України від 21 червня 2012 року, протокол № 1-7/7-225 та Постановою Президії НАПН України від 20 грудня 2012 року, протокол № 1-7/14-405. Цей розширений варіант системи, що інтегрує «ІС Планування» з функціоналом підтримки процесів контролю виконання наукових досліджень названо «Інформаційна система «Наукові дослідження: планування, контроль, моніторинг» (ІС «Наукові дослідження»). В поточній версії ІС «Наукові дослідження» підтримується 55 типів документів, удосконалено модель обробки документів, що забезпечує автоматичну ініціалізацію дерева каталогів та документів папки НДР наукової установи; розроблено програму створення документу «Виконавці НДР» із спадними списками, програму формування документу «Анотований звіт» на основі даних документу «Виконавці НДР». По результатах випробування формування документів «Запит» і «Технічне завдання» удосконалено програмне забезпечення, що інтегровано в ІС «Наукові дослідження». До головного меню порталу ІС «Наукові дослідження» додано новий розділ «Розпорядчі документи» з підрозділами Постанови, Накази, Розпорядження. На пропозицію фінансово-економічного відділу апарату Президії НАПН України в даний час здійснюється розробка додаткового програмного забезпечення щодо автоматизації обробки документів з планової калькуляція кошторисної вартості роботи з додатками в форматі Excel, оскільки раніше розроблена в методика автоматизації роботи з документами підтримує формат Word і використовує вбудований в MS Word механізм експрес-полів для синхронізації однойменних полів в різних документах.

На основі методики, реалізованій в ІС «Наукові дослідження», що визначає порядок документального супроводження наукових досліджень, було підготовлено Розпорядження НАПН України 85-Р від 15.11.2012 «Про впровадження ІС «Наукові дослідження», де визначено план та порядок упровадження, перелік документів., які необхідно сформувавши на порталі системи, відповідальних осіб, які здійснюватимуть упровадження та інформаційну підтримку системи. Вказано, що інформаційне забезпечення системи, повинно формуватися для НДР, запланованих до виконання, починаючи з 2013 р. Для відповідальних осіб було проведено консультаційний семінар для відповідальних осіб щодо практичної роботи з ІС «Наукові дослідження» Замітку про консультаційний семінар «Впроваджується інформаційна система «Наукові дослідження» опубліковано у Педагогічній газеті (№12 за 2012 рік).

Порядок і план упровадження ІС «Наукові дослідження» розміщено на Головній сторінці порталу системи, Розпорядження 85-Р від 15.11.2012 з додатком, а також документи щодо його виконання розміщено на порталі в розділі Розпорядчі документи.

Стан виконання інформаційного наповнення оперативно відображається на порталі із зазначенням відділення/підвідомчої установи, переліку необхідних і поданих документів. Для забезпечення робіт щодо інформаційного наповнення адміністраторами ІС «Наукові дослідження» було розіслано понад 300 листів електронною поштою (інформаційних, відповіді на питання тощо), надано біля 100 телефонних консультацій.

Станом на 21.03.2013 року на порталі ІС «Наукові дослідження» зареєстровано 167 користувачів; з 5 відділень НАПН України 4 відділення сформували на порталі документ «Дані про відділення»; 3 відділення надіслали документи «Протокол засідання бюро відділення про погодження перспективних тематичних планів наук. досліджень на 2013-2015рр.»; жодне відділення не надіслало документи «Протокол засідання бюро відділення про погодження тематичних планів наук. досліджень підпорядкованих установ на 2013р.»; з 16 підвідомчих установ НАПН України, що здійснюють наукові дослідження, 11 підвідомчих установ сформували на порталі документу «Дані про Наукову установу», 7 – документ «Наукова установа – фінансові реквізити», 5 – «Виконавці НДР»; 12 підвідомчих установ надіслали документ «Перспективний тематичний план на 2013 – 2015 рр.», 10 – «Запит на відкриття тем НДР» з 2013 р., 1 – «Тематичний план наукових досліджень на 2013р.», 1 – «Технічні завдання» для НДР, розпочатих у 2013р. Станом на 21.03.2013 р. загальна кількість документів, сформованих і надісланих на виконання Розпорядження 85-Р від 15.11.2012 стосовно НДР, розпочатих у 2013 році, становить 86 із 171 необхідного документу, тобто 50,6%.

Щодо наукових досліджень, виконання яких буде розпочато в 2014 році, то передбачається, що Запити на виконання наукових досліджень будуть формуватися на порталі ІС «Наукові дослідження» безпосередньо науковими керівниками НДР, які беруть участь у конкурсу проектів наукових досліджень. Необхідною умовою проведення цих робіт є завершення формування інформаційної бази відділеннями і підвідомчими установами, про що йшлося вище. З боку розробників системи до 15.04.2013 року планується розмістити на порталі методичні рекомендації щодо формування Запиту і Планової калькуляція кошторисної вартості роботи з додатками із врахуванням порядку та особливостей автоматизованих процедур ІС «Наукові дослідження». Якщо визначені документи будуть вчасно і у повному обсязі завантажено в систему, то формування документів з результатами конкурсу проектів наукових досліджень у 2014 році, перспективних і тематичних планів на 2014 рік буде здійснено у автоматичному режимі. Таким чином, будуть впроваджені основні засоби автоматизації документообігу наукової діяльності в НАПН України.